

B I L D O C H L J U D

på Museet, Kulturhuset, söndag 3 oktober 1982 kl 15

PROGRAM

Max Käck: Malingsbo, bildspel (1982)

(f 1951)

Lars Åkerlund: Plunder fundi bomba, bandkomposition (1981)

(f 1953)

Zoltán Gaál: Bounces, bandkomposition (1979)

(f 1934) Out of time, bandkomposition (1979)

Anders Blomqvist: Carpe diem, bandkomposition (1982)

(f 1956)

PAUS

Max Käck: Ditt ansikte, bildspel (1982)

Entré 10 kr, medlemmar fritt

NY MUSIK

Musik i Väst - Kulturnämnden - Medborgarskolan

Den unge göteborgstonsättaren Max Käck kommer under den följande veckan att vara verksam i Borås där elever i årskurs 6 får möta hans konst och hans idéer om konst. Han föddes i Örnsköldevik 1951 och mötte i de yngre tonåren musik av två slag: "Bach och inte Bach, varav det senare slaget var mig totalt ointressant". En energisk musiklehrare "lurade" honom att spela cello. Efter att ha gått igenom tekniskt gymnasium medan musikintresset växte sig allt starkare sökte han som färdig ingenjör inträde på Kapellsbergs musikskola i Härnösand och studerade därefter ett år vid Folkwang Hochschule für Musik i Essen, Västtyskland. Sedan han kommit hem var han praktikant och extramusiker i Storans orkester och började studera kontrapunkt för Torsten Sörenson. Hela tiden var det dock komponerandet som hade lockat honom. Han mötte Sven-Eric Johanson och elektronmusikpionjären Rune Lindblad, fick tillgång till den elektroniska apparaturen på dåvarande Sämus och började också åka till Fylkingen-studion och senare även EMS. Han försörjer sig nu på diverse tillfällighetsarbeten för att få tid och möjlighet att komponera. Ifjol beställde Rikskonserter det 55 minuter långa intermediaverket "Nästan...", hans hittills mest betydande komposition, och han är i höst korttidsanställd av Rikskonserter för att arbeta med och framföra intermediaverk. "Nästan..." spelas bl a vid fem konserter i Norrland i serien Musik i vår tid.

Om sina musikaliska avsikter säger han:

"För mig är musik det fullkomligaste medlet att uppnå förening mellan människosjälar. I vårt dagliga liv mottar vi ju intryck av många slag från omvärlden, doft-, syn- och hörselintryck, glädje, sorg, skönhet, obehag mm. Ibland faller en mängd sådana upplevelser samman till en enhet, och denna enhet eller helhetsupplevelse känner jag ett starkt behov av att formulera i konstnärlig form. Konstens främsta mission är, menar jag, att inspirera till humanitet och positivitet, och att ingjuta livsmod i dagens av allsköns plågor tyngda människor. Konsten kan i bästa fall vara en kanal till ett

annat väsen som öppnar sinnet för den fullkomlighet som skapelsen uppvisar. Därigenom kan konsten sprida den livsglädje och det livsbejakande som är det intellektuella väsendets normala tillstånd."

Det inledande stycket "Malingsbo" är en serie stämningsbilder från en resa i Norge och Sverige, slutande vid Malingsbosjön i Västmanland.

"Ditt ansikte" sysslar med naturens nedbrytningsprocesser, som ett led i ett nödvändigt kretslopp: "En av grundtankarna i stycket är denna syn på det ondas problem. Det är utformat som ett samtal med omvärlden i sin helhet; 'ansiktet' är alltså det allegoriska uttrycket för världsalldet. Stycket visar upp en rad aspekter av den helhetsupplevelse av detta världsalld som man som människa är föremål för, alltifrån de monumentala berglandskapen i styckets inledning till den splittrade, nästan kaotiska miljö som nutidsmänniskan lever i. Slutavsnittet upplöses i ett bländande ljus, ett ljus som symboliserar det slutfacit som naturens skapelseprocesser leder till: glädje och välsignelse för allt levande."

Lars Åkerlund är utbildad på klassisk gitarr vid konservatoriet i Barcelona och på gitarrlinjen vid Musikhögskolan i Stockholm. Han studerar nu för tredje året vid EMS, Elektronmusikstudion i Stockholm. Han har tidigare gjort teater-, film- och utställningsmusik. Till "Flunder fundi bomba" har han skrivit en kommentar:

"Ett föredrag om bomber och annat, vapen, vapen och annat, bomber och då speciellt bomber, en s k 'bomba di bomba.'" Materialet är inspelat av Åkerlund och hans medhjälpare Mikael Pauli (f 1954, utbildad vid Konstfack och Konsthögskolan i Stockholm) i en liten by i Tanzania, samtalande människor i ett rum. Vid bearbetningen i musikalisk form har Åkerlund tagit fasta på och förstärkt ordens gestik.

Zoltán Gaál är född i Rumänien. Efter skolgång och musikstudier, bl a i komposition, i Budapest kom han till Sverige 1956, där han fortsatt kompositionsstudierna för Lars-Erik Larsson, Karl-Birger Blomdahl och Ingvar Lidholm. Sedan 1973 har han varit verksam i Göteborg, bl a som skolkonsertproducent vid Rikskonsserter. Nu är han

dock fri tonsättare. Vi hoppas senare under säsongen eller till hösten få möta honom som altist och Max Käck som cellist i en nybildad stråkkvartett där Sven-Eric Johanson är primarie.

Bandkompositionerna "Bounces" och "Out of time" ingick i musikteaterstycket "Sweet -79" som skrevs ~~1971~~ för och framfördes av boråsslågverkaren Roger Carlsson. Det började som ett rent instrumentalstycke, där människan/spelaren dock så småningom blev bortträngd av bandkompositionerna och till slut stod helt överksam. "Bounces" är av lätt, "skuttande" karaktär, medan "Out of time" är ett betydligt hårdare och kärvare stycke, påminnande om dansande jättar i taktfast rörelse som dock urartar och mynnar ut i brus.

Anders Blomqvist har ett förflutet som klaviaturspelare inom pop- och rockmusiken och sökte sig från musikämbandet till EMS där han fått tvåårig utbildning och nu går en extra termin: "elektronmusiken blev en naturlig fortsättning på Hendrix, Zappa och andra". Han har tidigare gjort några stycken som framförts i radio, Fylkingen, UNM-veckor etc. Carpe diem (= Fånga den flyende dagen) är formmässigt komponerad i traditionell tredelad A-B-A₁-form. Titeln anspelar på mentaliteten: efter oss syndafloden. Stycket är dock ingen undergångsvision, snarare att det gäller att leva livet nu, i morgon kan det vara för sent. Blomqvist har utgått från ett röstmaterial (Bodil Persson) som bearbetats elektroniskt, varvid texten fått mera musikalisk än innehållslig betydelse.

I senaste numret av Nutida Musik säger Blomqvist om elektronmusiken roll i musiklivet bl a följande:

"Älskade och omhuldade fördomar måste slås i kras - dels de som urskillningslöst frodas i antiteknokratins hägn, dels de domedagsmasochistiska undergångsnjutarnas robotdrömmar (de senare underblåsta av tvivelaktiga och mäktiga intressen).

Jag är glad åt elektronmusiken, den ger mig tro på människan. Den visar att vi, liksom när våra förfäder för tusentals år sedan satte kalebassen till pilbågen, har behov av att göra ljud och musik på våra bruksföremål - kokkärl som datamaskin."